РІВНЕНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ГУМАНІТАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Факультет іноземної філології

Кафедра теорії і практики англійської мови та прикладної лінгвістики

ЛУЦЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Кафедра іноземних мов

НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ “ОСТРОЗЬКА АКАДЕМІЯ”

Кафедра індоєвропейських мов

“Сучасні проблеми германського та романського мовознавства”

Матеріали

третьої Всеукраїнської науково-практичної

заочної конференції

Рівне

2015

ББК 81.0
С 91
УДК 81

Сучасні проблеми германського та романського мовознавства: *Матеріали третьої Всеукраїнської науково-практичної заочної конференції, 23-24 квітня 2015 року, Рівне. – 263, [2]с.*

До збірника увійшли матеріали третьої Всеукраїнської науково-практичної заочної конференції "Сучасні проблеми германського та романського мовознавства", присвячені актуальним напрямкам досліджень у галузі філології та методики викладання мов.

Матеріали збірника можуть бути корисними для науковців, дослідників, лінгвістів, аспірантів, пошукувачів, викладачів та студентів вищих мовних навчальних закладів.

РЕДАКЦІЙНА КОЛЕГІЯ:

Головний редактор:

Михальчук Наталія Олександрівна – доктор психологічних наук, професор, завідувач кафедри теорії і практики англійської мови та прикладної лінгвістики (Рівненський державний гуманітарний університет).

Заступники головного редактора:

Бігунова Світозара Анатоліївна – кандидат психологічних наук, доцент (Рівненський державний гуманітарний університет);

Деменчук Олег Володимирович – кандидат філологічних наук, доцент (Рівненський державний гуманітарний університет)

ЧЛЕНИ РЕДАКЦІЙНОЇ КОЛЕГІЇ:

Постоловський Руслан Михайлович – кандидат історичних наук, професор, ректор Рівненського державного гуманітарного університету

Ніколайчук Галина Іванівна – кандидат педагогічних наук, професор, декан факультету іноземної філології (Рівненський державний гуманітарний університет);

Ковальчук Інна В'ячеславівна – кандидат психологічних наук, доцент, завідувач кафедри індоєвропейських мов (Національний університет "Острозька академія");

Губіна Алла Михайлівна – кандидат психологічних наук, доцент, в.о. завідувача кафедри іноземних мов (Луцький національний технічний університет);

Воробйова Людмила Михайлівна – кандидат філологічних наук, професор (Рівненський державний гуманітарний університет);

Калініченко Михайло Михайлович – кандидат філологічних наук, доцент (Рівненський державний гуманітарний університет)

Затверджено Вченою радою Рівненського державного гуманітарного університету (протокол № 8 від 28.03.2015 р.).

За достовірність фактів, дат, назв і т. п. відповідають автори статей. Думки авторів можуть не збігатися з позицією редколегії.

УДК 81’373.4:811.111:004:378

М. С. Богачик

м. Рівне

СИСТЕМОТВІРНІ ЧИННИКИ ПРОЦЕСУ ЗАСВОЄННЯ АНГЛІЙСЬКИХ КОМП’ЮТЕРНИХ НЕОЛОГІЗМІВ СТУДЕНТАМИ ПЕДАГОГІЧНОГО УНІВЕРСИТЕТУ

Постановка проблеми у загальному вигляді та її значення. Стрімкий розвиток інформаційно-комунікаційних технологій спричинив появу величезної кількості неологізмів у цій галузі. Оскільки інформаційно-комунікаційні технології активно інтегрували в життя та діяльність сучасного суспільства, то виникає необхідність засвоєння комп’ютерних неологізмів. Надзвичайно важливим це питання є для педагогічного університету, оскільки інформаційно-комунікаційні технології значною мірою впливають на ефективність навчального процесу у вищому навчальному закладі. Майбутні вчителі мають не лише володіти інформаційно-комунікаційними технологіями, але й засвоїти комп’ютерні неологізми для своєї подальшої практичної педагогічної діяльності.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Проблему тлумачення поняття «неологізм», поповнення лексичного складу англійської мови комп’ютерними неологізмами досліджують вітчизняні та зарубіжні науковці: І. Андрусяк, Т. Арбекова, І. Арнольд, В. Богданов, О. Бондаренко, А. Брагіна, Г. Бусманн, Г. Віняр, І. Данілова, Є. Дубєнєц, В. Заботкіна, Ю. Зацний, О. Земська, М. Козак, В. Комісарова, З. Корнєва, Л. Костіна, Д. Мазурик, Г. Міклашевська, М. Нікітіна, Ю. Островська, Я. Рецкер, А. Самойлова, М. Сапожнікова, А. Смірнецький, А. Стеценко, Н. Фурсова, М. Шанський та ін. Однак, питання процесу засвоєння комп’ютерних неологізмів є досі актуальним, оскільки саме в сфері інформаційно-комунікаційних технологій найактивніше відбувається зростання кількості нових лексичних одиниць, які потребують подальшого вивчення.

Мета статті – дослідити системотвірні чинники процесу засвоєння англійських комп'ютерних неологізмів студентами педагогічного університету.

Завдання статті:

1. Визначити значення поняття «комп'ютерні неологізми».
2. Дослідити системотвірні чинники процесу засвоєння англійських комп'ютерних неологізмів студентами педагогічного університету.
3. Визначити етапи, методи та прийоми засвоєння англійських комп'ютерних неологізмів.

Виклад основного матеріалу. Комп'ютерні неологізми – це лінгвістичні терміни, які стосуються будь-якого нового слова чи сполучення слів, що з'явилися у лексичному складі мови на певному етапі її розвитку для позначення нових понять у галузі інформаційно-комунікаційних технологій і новизна яких усвідомлюється мовцями.

Відомо, що комп'ютерні неологізми насамперед поширюються працівниками галузі інформаційно-комунікаційних технологій (програмістами), які щодня мають справу зі створенням нових комп'ютерних програм, ігор, інформаційних сайтів тощо. Згодом ці неологізми інтенсивно застосовуються засобами масової інформації, активними користувачами комп'ютерних технологій, викладачами вищих навчальних закладів та вчителями. Наступний етап соціалізації неологізмів передбачає їх фіксацію у друкованих засобах масової інформації (газетах, журналах, наукових виданнях тощо). Третій етап соціалізації – прийняття цього неологізму широкими верствами суспільства. Заключний етап полягає у закріпленні цього неологізму в мові, що передбачає засвоєння правил його функціонування в різних контекстах.

У зв'язку з швидким впровадженням нових інформаційно-комунікаційних технологій у практику відбувається значно легше опанування неологізмів цієї галузі, оскільки вони з'являються в мові одночасно з реаліями, які позначають, то їх значення стає відносно швидко

зрозумілим [5]. Таким чином, відбувається стрімка адаптація неологізмів у середовищі носіїв мови. Ще одним важливим чинником, який впливає на ефективність засвоєння комп'ютерних неологізмів мовцями є мотивація. Комп'ютерні неологізми є актуальними та сучасними, оскільки навіть найелементарніша робота з комп'ютером, комп'ютерними програмами чи комп'ютерними іграми вимагає знання цих неологізмів. Тому мотивація їх засвоєння формується насамперед через потребу у розумінні та використанні цих неологізмів у практичній діяльності.

Дослідивши комп'ютерні неологізми [1] ми виокремили декілька лексико-семантичних груп: лексичні одиниці, які позначають типи комп'ютерів, складові частини структури комп'ютера *(port, system unit, hardware, multi-user, disk controller)*; лексичні одиниці, які позначають типи мови ЕОМ (BASIC); лексичні одиниці, які позначають програмне забезпечення комп'ютера *(antivirus, software, Microsoft Excel, browser)*; лексичні одиниці, які позначають дії, пов'язані з роботою на комп'ютері *(programming, handshaking, disabled, delete, hung, grovel)*; лексичні одиниці, які позначають користувачів чи програмістів *(computerman, liveware, user, programmer, application developer, program analyst, system administrator)*; лексичні одиниці, які пов'язані з мережею-Інтернет *(Internet, engine, spider, dot com, spam, search)*.

Процес засвоєння комп'ютерних неологізмів відбувається на основі загальних педагогічних методів, прийомів та спеціальних методів вивчення іноземних мов (пояснення, бесіда, повідомлення, повторення, розповідь, демонстрація, навчальні дискусії, творчі проекти, самостійний пошук та спостереження тощо).

Виділяють такі етапи засвоєння комп'ютерних неологізмів [3, 4]:

1. Початковий або ознайомлювальний. Цей етап передбачає ознайомлення студентів з новою лексичною одиницею – семантизацію неологізма. Для активного функціонування нової лексичної одиниці необхідно чітко розуміти

її семантику, щоб мовці не відчували труднощів у процесі її сприймання та застосування.

2. Спеціальний. На цьому етапі відбувається вивчення правил функціонування неологізмів у мові, відпрацьовуються навички їх написання.

3. Поглиблений. Цей етап спрямований на автоматизацію знань, умінь та навичок перекладу неологізмів на основі англійських фахово-спрямованих текстів, розвиток уміння працювати зі словником і проводити порівняльний аналіз комп'ютерних неологізмів в англійській та українській мовах.

4. Контрольний. На цьому етапі формуються уміння вільно володіти неологізмами в усному та писемному мовленні. Відбувається контроль і корекція засвоєних знань, умінь та навичок.

Ефективність засвоєння комп'ютерних неологізмів залежить від доцільно розробленої системи вправ для кожного із зазначених етапів.

Висновки та перспективи подальших розвідок у даному напрямку. Таким чином, процес засвоєння англійських комп'ютерних неологізмів студентами педагогічного університету залежить від низки чинників (актуальність, практична необхідність, мотивація, ефективні методи, прийоми тощо). Перспективним напрямком дослідження цієї проблеми є розробка системи вправ, спрямованої на засвоєння англійських комп'ютерних неологізмів.

ЛІТЕРАТУРА

1. Богачик М. С. Комп'ютерні неологізми в сучасній англійській мові / М. С. Богачик // Наукові записки Національного університету «Острозька академія» Серія «Філологічна» : Збірник наукових праць. – 2014. – Вип. 43. – С. 43–45.

2. Будко А. О., Радецька С. В. Поповнення словникового складу англійської мови неологізмами комп'ютерної тематики [Електронний ресурс] / А. О. Будко, С. В. Радецька // Матеріали IX Міжнародної науково-практичної

конференції «Наука в інформаційному просторі», 10–11 жовтня 2013 р. – Режим доступу : http://www.confcontact.com/2013-nauka-v-informatsionnom-prostranstve/fl7_budko.htm

3. Григорів Н. М. Засвоєння неологізмів у процесі навчання іншомовної фахової лексики [Електронний ресурс] / Н. М. Григорів. – Режим доступу : http://intkonf.org/grigoriv-nm-zasvoennya-neologizmiv-u-protsesi-navchannya-inshomovnoyi-fahovoyi-leksiki/

4. Тарнопольський О. Б. Методика навчання іншомовної мовленнєвої діяльності у вищому мовному закладі освіти : навчальний посібник / О. Б. Тарнопольський. – Д. : Вид-во ДУЕП, 2005. – 248 с.

5. Філь О. М. Особливості засвоєння англійської комп'ютерної термінології лексичними системами української та польської мов : когнітивний аспект [Електронний ресурс] / О. М. Філь // Наукові записки Ніжинського державного університету ім. Миколи Гоголя. Серія : Філологічні науки. – 2013. – Кн. 4. – С. 284–287. – Режим доступу : http://nbuv.gov.ua/j-pdf/Nzfn_2013_4_57.pdf

Н. Г. Бойко

м. Рівне

ВИКОРИСТАННЯ ПІСЕННОГО МАТЕРІАЛУ У ФОРМУВАННІ КОМУНІКАТИВНОЇ КОМПЕТЕНЦІЇ ШКОЛЯРІВ НА УРОКАХ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ

Постановка та актуальність проблеми. Завдання гуманізації освіти, тобто залучення учнів до культурної спадщини і духовних цінностей свого та інших народів може успішно вирішуватися в процесі вивчення іноземної мови.

Ми живемо в нові часи, часи пошуків та експериментів, часи змін та творчих відкриттів, коли відходять у минуле старі методи викладання іноземних мов, а головна увага приділяється розвитку навичок використання

ЗМІСТ

СЕКЦІЯ 1. СУЧАСНІ ПРОБЛЕМИ МІЖКУЛЬТУРНОЇ КОМУНІКАЦІЇ ТА КОГНІТИВНОЇ ЛІНГВІСТИКИ

Бігунова С. А., Зубілевич М. І.
The Non-Verbal and Verbal Components of Etiquette
in Virtual Communication 6
Білоус Т. М.
Процеси оптимізації міжкультурної комунікації як особливої форми соціальної взаємодії в контексті сучасного діалогу культур 13
Войтенко І. Г.
Мовленнєво-етикетний стереотип у англомовному політичному
та економічному дискурсі 17
Воробйова Л. М.
Семантика слова: психолінгвістичний аспект 23
Ногачевська І. О.
Проблема мовної особистості у контексті творчої діяльності 31
Романюк С. К.
Мовленнєвий вплив як прагмалінгвістична проблема..... 37
Самборська І. М.
Изучение семантики слова: когнитивно-прагматический аспект..... 44

СЕКЦІЯ 2. ТРАДИЦІЙНІ ТА НОВІТНІ АСПЕКТИ ЛІНГВІСТИЧНИХ ТА ЛІТЕРАТУРОЗНАВЧИХ ДОСЛІДЖЕНЬ

Бігунов Д. О.
Конфлікт у художньому дискурсі 49
Валько О. В.
Тлумачення терміну “емфаза” у мовознавчих студіях 53
Верьовкіна О. Є.
Коментар автора в оповіданнях Р.Дала..... 57
Вєтрова І. М.
Лексико-семантичне поле “рух” в англійській та
українській мовах..... 63
Вовчук Н. І.
Коннотативность поэтических новообразований..... 67
Воробйова І. А.
Способи утворення оказіональних антропонімів у романах
Террі Пратчетта..... 72
Дзюман І. І.
Проблема системного вивчення ідіоматичних виразів..... 78
Івашкевич Е. Е.
Особливості перекладу О.Логвиненком роману Дж.Д.Селінджера
із використанням стратегії «суто авторський переклад»..... 82

Касаткіна-Кубишкіна О. В.
До питання структурно-семантичних та граматичних особливостей фразеологічних одиниць з колірним компонентом..... 88
Корженевська О. В.
Комунікативно-прагматичні аспекти вивчення юридичних текстів..... 92
Мороз Л. В., Кисляк О. В.
Значення творчості Романа Бжеського для розвитку сучасного історичного процесу в Україні 99
Мороз Л. В., Шкода Н. В.
Сюжетно – композиційні новації – провідний чинник жанрового розвитку художніх життєписів..... 103
Приходько В. Б.
Інтертекстуальність та переклад 107
Сербіна Т. Г.
Народна афористика в газеті як елемент мовної гри 111

СЕКЦІЯ 3. АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ МЕТОДИКИ ВИКЛАДАННЯ ІНОЗЕМНИХ МОВ

Антоненко Н. Є.
Listening: Problems and Solutions 118
Антюхова Н. І.
До проблеми становлення творчого потенціалу майбутнього вчителя іноземних мов 124
Богачик М. С.
Системотвірні чинники процесу засвоєння англійських комп'ютерних неологізмів студентами педагогічного університету..... 140
Бойко Н. Г.
Використання пісенного матеріалу у формуванні комунікативної компетенції школярів на уроках іноземної мови..... 144
Джава Н. А.
Gruppenlesen mit vier Strategien – reziprokes Lernen und Lehren 151
Зубілевич М. І., Бігунова С. А.
Природа виникнення та класифікація порушень граматичної правильності англомовної писемної комунікації 154
Кіндрат Н. П.
Використання можливостей інтернету при дистанційному навчанні..... 158
Кочубей О. С.
Запровадження компетентнісного підходу у підготовці фахівців з вищою освітою..... 165
Моргачова І. В.
До проблеми становлення професійної компетентності майбутніх юристів..... 174
Мороз Л. В.
Polemik: Bildung gegen Ausbildung 180

Мороз Л. В., Новосад Н. І.
Die Stunde der Individualität in der Pädagogik 186
Мороз Л. М.
Педагогічна інтерпретація філософії виховання
німецькими просвітниками 190
Перішко І. В.
Аспекти необхідності підготовки майбутніх маркетологів
до іншомовного спілкування для туристичної діяльності 193
Трофімчук В. М., Дуброва А. С.
Раціональне використання рідної мови під час навчання іноземної 197
Федоришин О. П.
Формування позитивної мотивації до вивчення іноземної мови
на початковому етапі 200

СЕКЦІЯ 4. ЗІСТАВНА ЕТНОЛІНГВІСТИКА ТА ТЕРМІНОЛОГІЯ В АСПЕКТІ МОВНИХ ТА КОНЦЕПТУАЛЬНИХ КАРТИН СВІТУ

Байло Ю. В.
Транстермінологізація англійських термінів військової справи 204
Деменчук О. В.
Perception Vocabulary in English, Polish and Ukrainian:
a Cognitive-Onomasiological Approach 206
Замашна С. М.
Особливості комунікативної поведінки англійського
й українського народів 215
Івашкевич Е. З.
The Structure of Social Intellect of the Person 222
Калініченко М. М.
Творчість Емілі Дікінсон в дискурсі популярної жіночої літератури
Сполучених Штатів першої половини XIX сторіччя 225
Константінова О. В.
Двокомпонентні термінологічні словосполучення англійської
термінології оподаткування 227
Михальчук Н. О., Чала Ю. М.
Особливості впливу французьких запозичень на динаміку
лексичної системи англійської мови 233
Ярута Н. П.
Особливості нових лінгвістично-політичних досліджень в Україні 248
Яцюрик А. О.
The study of productive or “problem” thinking 256

ІНФОРМАЦІЯ ПРО АВТОРІВ 260